

Haberler

Minik Balıkların Mercan Resiflerindeki Kritik Rolü

İlay Çelik Sezer

Mercan resiflerinin besince fakir sulara bulunmalarına rağmen zengin bir balık çeşitliliğini nasıl destekleyebildiği uzun zamandır bilim insanlarının kafasını kurcalayan bir soru. Sonuçları 23 Mayıs'ta *Science*'ta yayımlanan bir araştırmaya göre, beklenmedik bir canlı grubunun bu çeşitliliği besleyen ana kaynak olduğu yönünde bulgular elde edildi.

Bulgular "kriptobentik" (*kripto*:saklanan, *bentik*:dipde yaşayan anlamında) resif balıkları olarak adlandırılan ve çoğunlukla dipde yaşayan minik balık türlerinin mercan resiflerinde besin olarak tüketilen balık miktarının yaklaşık %60'unu karşılayarak çok kritik bir rol oynadığını gösteriyor.

Kriptobentik resif balıkları bunu hızlı yaşam döngüleri sayesinde popülasyonlarını sürekli yenileyerek sağlıyor.

Gobiidae ailesine ait balıklar, horozbinalar ve kardinal balıkları gibi kriptobentik resif balıkları, en küçük deniz omurgalıları arasında yer alıyor. Boyutları çeşitlilik gösterse de en küçükleri, uzunlukları 2,5 santimetreyi bile bulmayan çok hafif balıklar. Resiflerin diğer sakinleri bu balıkları, çoğunu doğrudan birkaç hafta içinde olmak üzere, büyük miktarlarda tüketiyor.

Ancak kriptobentik balık popülasyonları bu sürekli avlanma karşısında yok olmak yerine bir şekilde yenileniyor.

Araştırmacılar bu bulmacayı resiflerdeki balık larvalarını inceleyerek çözebildi. Çoğu balık türünün larvaları açık denize dağılıp çok azı hayatta kalırken kriptobentik resif balıklarının larvaları farklı bir davranış sergiliyor.

Araştırmacılar, çoğu kriptobentik larvanın ebeveynlerinin yaşadığı resiflere yakın yerlerde kaldıklarını, böylece yavruların hayatta kalma oranının diğer türlere göre çok daha fazla olduğunu gözlemledi. Yetişkin balıklar daha büyük resif balıklarına av olarak onların popülasyonlarının devamlılığını sağlarken bu larvalar hızlı bir şekilde büyüyerek yetişkinlerin yerini alıyor.

Kriptobentik balık larvalarının resiflere yakın konumda bulunan balık larvası toplulukları arasında mutlak biçimde çoğunluğu oluşturduğu gözlemlendi.

Araştırmacılar, kriptobentik balıkların geniş çeşitliliğinin ve kendilerine özgü yaşama şekillerinin küresel ısınma ve başka çevre sorunları yüzünden başı dertte olan mercan resifleri için bir dayanıklılık kaynağı oluşturmasını umuyor. ■